

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในระบบบริหารราชการแผ่นดิน เนื่องจากเป็นระบบราชการที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนและมีจำนวนมากที่สุดเมื่อเทียบกับหน่วยงานราชการส่วนกลาง และหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค ดังนั้นความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงมีความสำคัญยิ่งต่อการบริหารราชการแผ่นดินของประเทศ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่ความผาสุกของประชาชน

ในการบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระบบการบริหารงานคลังถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประชาชนตามที่กฎหมายกำหนด ไม่ว่าจะเป็นด้านรายได้และรายจ่าย ตลอดจนกระบวนการบริหารจัดการงานคลังอันได้แก่ กระบวนการในการจัดทำแผนงานและโครงการต่างๆให้ตอบสนองกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ อย่างไรก็ตามการบริหารงานคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ ยังมีปัญหาในทางปฏิบัติอยู่มากเนื่องจากการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนมากมิได้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล(Good Governance) ซึ่งเป็นหลักการสำคัญในการบริหารงานในหน่วยงานของรัฐทั่วโลก ในประเทศไทยนั้นได้มีการกำหนดไว้ทั้งในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ และในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ ซึ่งมีผลบังคับต่อส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐทั้งหมด

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ รายได้รวมของรัฐบาลมีจำนวน ๒,๒๗๕,๐๐๐ ล้านบาทแบ่งเป็นรายได้รวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๖๒๒,๖๒๕ ล้านบาทคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๗.๓๗ ของงบประมาณแผ่นดินทั้งหมดซึ่งจะเห็นได้ว่างบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีเป็นจำนวนมากซึ่งแสดงให้เห็นถึงบทบาทและความสำคัญของระบบการคลังและงบประมาณท้องถิ่นในประเทศไทยและบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะ

แต่อย่างไรก็ตาม รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่มาจากการสนับสนุนจากรัฐบาลในรูปของเงินที่จัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเงินอุดหนุนซึ่งบางครั้งอาจไม่เพียงพอและไม่ทันกับความต้องการของท้องถิ่นซึ่งไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่^๑ เมื่อศึกษาวิเคราะห์ในส่วนของรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการศึกษาพบว่าบางส่วนยังไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลหรือการบริหารจัดการที่ดี กล่าวคือ การใช้จ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ไม่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ตามหลักวิชาการ และสภาพปัญหาที่

^๑ วีระศักดิ์ เครือเทพ, รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์การวิเคราะห์ความเข้มแข็งทางการคลังของเทศบาล (Measuring Municipal Fiscal Health in Thailand), เสนอต่อภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๑, หน้า ๘

แท้จริงของท้องถิ่น หากแต่มีลักษณะตอบสนองปัจจัยทางการเมือง สร้างฐานเสียงของผู้บริหารท้องถิ่น ขาดความโปร่งใสและมีผลประโยชน์ทับซ้อน นอกจากนั้นกระบวนการบริหารจัดการภายในองค์กรบางส่วน ไม่ได้ปฏิบัติตามกระบวนการขั้นตอนที่ถูกต้องและบางส่วนไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในลักษณะที่เป็นงบประมาณด้านการบริหารสูงมากทำให้ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีน้อย ใช้จ่ายประจำส่วนใหญ่อยู่ในหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือปัญหาในด้านการบริหารจัดการภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งยังไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล คือปัญหาอันเกิดขึ้นจากผู้นำองค์กรเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านงานคลังและปัญหาอันเกิดจากกฎหมายและระเบียบต่างๆที่ใช้ในการบริหารงานคลัง บางส่วนยังไม่อำนวยต่อการปฏิบัติงานเนื่องจากใช้มาเป็นเวลานานและไม่ได้มีการปรับปรุงให้ทันสมัยตามสภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมซึ่งเปลี่ยนแปลงอย่างมากและรวดเร็วในระยะเวลาที่ผ่านมา^๒

ในส่วนของภาคประชาชนซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดของการปกครองท้องถิ่น พบว่าวัฒนธรรมระบบอุปถัมภ์และการเมืองท้องถิ่นเป็นตัวแปรสำคัญต่อการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารงานคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นค่อนข้างสูงเนื่องจากการมีผลประโยชน์ทางธุรกิจของนักธุรกิจท้องถิ่นที่เป็นฐานเสียงของผู้บริหารท้องถิ่นและ/หรือการมีผลประโยชน์ทับซ้อนเกี่ยวกับภาษี อากรและการซื้อจ้างในระบบงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนการใช้จ่ายงบประมาณแบบประชานิยมเพื่อรักษาฐานคะแนนเสียงของผู้บริหารท้องถิ่น นอกจากนั้นนโยบายรัฐบาลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่ท้องถิ่นที่ขาดความชัดเจนโดยเฉพาะนโยบายด้านการจัดสรรภาษีอากรและเงินอุดหนุนยังมีความไม่เหมาะสมสอดคล้องกับการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะเนื่องจากกฎหมายกำหนดอำนาจหน้าที่ให้ท้องถิ่นดำเนินการจำนวนมากแต่มีการจัดสรรงบประมาณและกำหนดฐานภาษีให้อย่างจำกัดทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่สามารถดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะตามที่กฎหมายกำหนดได้อย่างสมบูรณ์^๓

ปัญหาการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นปัญหาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการการใช้และพัฒนาธรรมาภิบาลในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและนำไปสู่ปัญหาการบริหารจัดการที่ขาดประสิทธิภาพและขาดความเชื่อมั่นในการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริตของผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นและพนักงานส่วนท้องถิ่น การศึกษาเกี่ยวกับการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนและถูกชี้มูลความผิดมากที่สุด โดยสาเหตุของการทุจริตแบ่งออกเป็น ๒ ส่วนคือส่วนแรก สาเหตุในภาพรวมได้แก่ระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย โครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัจจัยทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ

^๒ วุฒิสาร ตันไชย, ข้อเสนอเชิงนโยบายนวัตกรรมพัฒนารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (กรุงเทพมหานคร, สถาบันพระปกเกล้า), ๒๕๕๘, หน้า ๖.

^๓ ศิริศักดิ์ เหล่าจันทาม, ความขัดแย้งในองค์การบริหารส่วนตำบล, วารสารการพัฒนาท้องถิ่น, ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ (มิถุนายน-กรกฎาคม) ๒๕๕๔, หน้า ๑๑๖. และ วรสิทธิ์ เจริญพุด, การพัฒนาความสามารถในการบริหารงานคลังของเทศบาลนครและเทศบาลเมือง, (บัณฑิตวิทยาลัย :วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, ๒๕๕๕).

ความด้อยประสิทธิภาพในการตรวจสอบการทุจริตของหน่วยงานตรวจสอบ การถือปฏิบัติโดยยึดตามบรรทัดฐานจากส่วนกลางและคุณภาพของคน ส่วนที่สองคือสาเหตุเฉพาะประเภทการทุจริต ประกอบด้วย การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดทำโครงสร้างพื้นฐาน มีสาเหตุมาจากกฎเกณฑ์ทางกฎหมายที่ใช้ในการจัดซื้อจัดจ้าง การกำหนดราคากลางที่สูงกว่าสภาพความเป็นจริง การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างผู้ประกอบการด้วยกันเอง ระหว่างผู้ประกอบการกับบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างนักการเมืองระดับชาติ องค์กรเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางกับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งปัจจัยทางด้านการเมือง ตลอดจนปัจจัยจากการขาดความโปร่งใส ในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง และการขาดกลไกการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพในด้านการทุจริต ในเรื่องการบริหารงานบุคคล มีสาเหตุมาจากกฎเกณฑ์ที่ใช้ในการบริหารงานบุคคลให้อำนาจในการบริหารงานบุคคลแก่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากเกินไป อันนำมาซึ่งการทุจริตโดยการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริตจากการออกใบอนุญาต มีสาเหตุมาจากกฎหมายที่มีหลายฉบับ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการออกใบอนุญาตส่วนหนึ่งไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และมีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ขออนุญาต^๔

ปัญหาดังกล่าวนับว่ามีผลกระทบต่อการการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมาก จึงควรได้มีการวิจัยและเสนอแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเชิงระบบตลอดจนมีการปรับปรุงกฎหมายที่ใช้ในการปฏิบัติงานด้านงานคลังหรือมาตรการเชิงรูปธรรมที่จะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และยกระดับคุณภาพของการปกครองท้องถิ่นทั้งระบบงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นรูปแบบทั่วไปอันได้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดตั้งอยู่ในทุกจังหวัดยกเว้นกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยาซึ่งเป็นการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดขนาดกลางที่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความหลากหลายทั้งในเชิงของขนาดและในเชิงลักษณะทางเศรษฐกิจ กล่าวคือในกรณีของเทศบาลมีทั้งเทศบาลตำบล เทศบาลเมืองและเทศบาลนคร ในเชิงลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคมมีทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลที่เป็นเขตพื้นที่ชนบทมีรายได้น้อย องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลที่เป็นเขตพื้นที่ชนบทกึ่งเมืองที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลที่เป็นเขตพื้นที่อุตสาหกรรมที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจสูง ดังนั้นจึงมีความหลากหลายเหมาะแก่การศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาในการบริหารงานคลังที่มีลักษณะปัญหาที่หลากหลายภายในจังหวัดเดียวกัน

^๔ โกวิท พวงงาม, โครงการเสริมสร้างธรรมาภิบาลและความโปร่งใสในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อีสเตอร์ก๊อปปี้ (ประเทศไทย) จำกัด, ๒๕๕๑), หน้า ๑-๒ และ สมคิด เลิศไพฑูรย์และคณะ, รายงานการวิจัยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, ๒๕๕๓), หน้า ๑๐-๑๑.

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- ๑.๒.๑ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๑.๒.๒ เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานคลังที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๑.๒.๓ เพื่อเสนอรูปแบบการบริหารงานคลังที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

- ๑.๓.๑ สภาพปัญหาในการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีลักษณะอย่างไร
- ๑.๓.๒ แนวทางในการบริหารงานคลังที่มีประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลควรเป็นอย่างไร
- ๑.๓.๓ รูปแบบการบริหารงานคลังที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเป็นอย่างไร

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า เพื่อที่จะหาแนวทางการบริหารงานคลังที่มีประสิทธิภาพตามหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่าและหลักนิติธรรมเพื่อให้ได้รูปแบบ (Model) การบริหารงานคลังที่มีประสิทธิภาพตามหลักหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่าโดยมีการนำหลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักสัปปุริสธรรมและหลักทริโถตตะปะเข้ามามีส่วนประกอบ

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านประชากร/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เทศบาล (เทศบาลนคร เทศบาลเมืองและเทศบาลตำบล) และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑๕๘ แห่ง โดยเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) โดยการสัมภาษณ์เจาะลึกซึ่งเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากกลุ่มผู้มีหน้าที่กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๕ คน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๑๕ คน ผู้นำท้องถิ่น/ผู้นำชุมชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๖ คน และนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนาและผู้ทรงคุณวุฒิในด้านการปกครองท้องถิ่นจำนวน ๔ คน และเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) จากกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานและผู้นำท้องถิ่น/ผู้นำชุมชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๒ แห่งประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เทศบาลนคร ๑ แห่ง

เทศบาลเมือง ๒ แห่ง เทศบาลตำบล ๔ แห่งและองค์การบริหารส่วนตำบล ๔ แห่ง จำนวน ๓๙๙ ตัวอย่าง

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการศึกษาตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๕๗ – มิถุนายน ๒๕๕๘ รวมระยะเวลา ๑๒ เดือน

๑.๕ นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ประสิทธิภาพ หมายถึง การใช้ทรัพยากรในการดำเนินการใดๆ ก็ตามโดยมีสิ่งมุ่งหวังถึงผลสำเร็จและผลสำเร็จนั้นได้มาโดยการใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด การดำเนินการเป็นไปอย่างประหยัดไม่ว่าจะเป็นระยะเวลา ทรัพยากร แรงงานรวมทั้งสิ่งต่างๆที่ต้องใช้ในการดำเนินการนั้นๆ ให้เป็นผลสำเร็จและถูกต้อง

การบริหารงานคลัง หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับรายได้ การจัดทำแผนงานและงบประมาณ การพัสดุ การเงินและบัญชี การตรวจสอบเอกสารการโอนเงินงบประมาณ การรับและการเบิกจ่ายเงินทุกประเภท การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง การดำเนินการอื่นใดตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุกำหนดไว้ เพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้างรวมถึงการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งการดำเนินการจะต้องเป็นไปด้วยความโปร่งใสและเป็นไปตามระเบียบกฎหมายกำหนด

หลักธรรมาภิบาล หมายถึง หลักธรรมาภิบาลตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ ซึ่งประกอบด้วยหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า

๑) หลักนิติธรรม (Rule of Law) ได้แก่ การตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม และสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับนั้น

๒) หลักคุณธรรม (Morality) ได้แก่ การยึดมั่นในความถูกต้องดีงามและความซื่อสัตย์สุจริตและหลักด้านหลักคุณธรรม ประกอบด้วยหลักการสำคัญ 3 หลักการคือหน่วยงานปลอดการทุจริต หน่วยงานปลอดจากการทำผิดวินัย และหน่วยงานปลอดจากการทำผิดมาตรฐานวิชาชีพนิยมและจรรยาบรรณ องค์ประกอบของคุณธรรมหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ปลอดจากคอร์รัปชัน หรือมีคอร์รัปชันน้อยลง

๓) หลักความโปร่งใส (Transparency) หมายถึงหน่วยงานมีการเปิดเผยข้อมูลด้านแผนงานโครงการ งบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง

๔) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง กระบวนการซึ่งประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะ และเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย และการตัดสินใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีกระบวนการสื่อสารในระบบเปิด กล่าวคือ เป็นการ

สื่อสารสองทาง ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งประกอบไปด้วยการแบ่งสรรข้อมูลร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีในสังคม

๕) หลักความรับผิดชอบ (Accountability) หมายถึงความสามารถในการตอบคำถามหรืออธิบายเกี่ยวกับ การดำเนินงานและความรับผิดชอบในผลงาน หรือปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งการตอบสนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ เป็นเรื่องของความพร้อมที่จะรับผิดชอบ ความพร้อมที่จะถูกตรวจสอบได้

๖) หลักความคุ้มค่า (Value for Money) หมายถึงการคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมในการบริหารการจัดการและ การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด การประหยัด การทำงานและผลตอบแทนบุคลากรเป็นไปอย่างเหมาะสม การไม่มีความขัดแย้งเรื่องผลประโยชน์ การมีผลผลิตหรือบริการได้มาตรฐาน การเน้นผลงานด้านบริการ การมีการประเมินผลการทำงาน การสร้างตัวชี้วัดและนำไป ทดสอบจริงในหน่วยงาน ทำให้ผู้บริหารสามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขการทำงานของหน่วยงานให้ตรงกับความต้องการของท้องถิ่นมากขึ้นได้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง หน่วยงานของรัฐรูปแบบหนึ่งซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเพื่อทำหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะตามที่กฎหมายกำหนดให้กับประชาชนในเขตความรับผิดชอบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล

ผู้บริหารท้องถิ่น หมายถึง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

หัวหน้าหน่วยงานคลัง หมายถึง เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสูงสุดในหน่วยงานคลัง ได้แก่ ผู้อำนวยการกองคลังกองคลังสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาล หัวหน้าส่วนการคลังสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล

๑.๖ ประโยชน์ที่จากการวิจัย

๑. ทราบถึงสภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่มีผลต่อระดับของธรรมาภิบาลการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนากระบวนการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

๒. ทราบแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาลการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาจากกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องตลอดจนแนวทางในการแก้ไขเพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพตามพันธกิจและภารกิจตามที่กฎหมายกำหนด

๓. ทราบรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. นำเสนอรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น